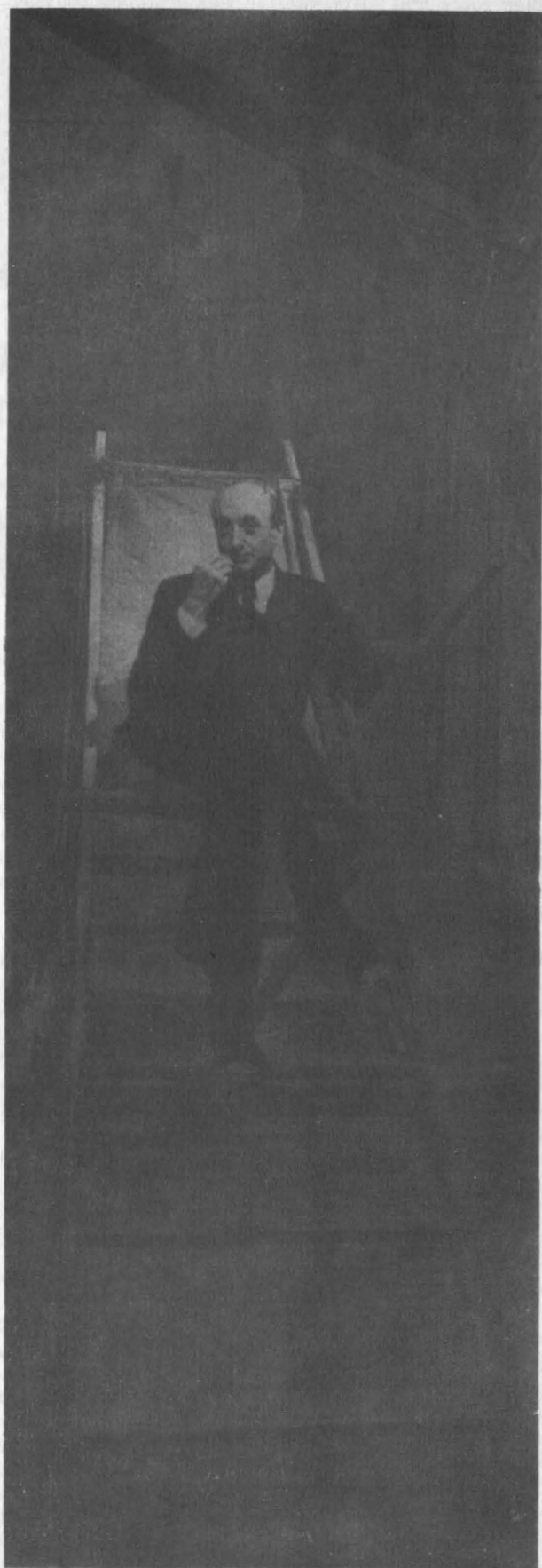

DAVID WARRILOW – UN ARTIST, NU DOAR UN MARE ACTOR

Unul dintre meritele importante ale turneului *Printemps de la liberté* — și poate unul dintre scopurile sale — a fost acela de a ne înfățișa nu câteva spectacole, oricât de interesante, ale scenei franceze, ci direcții, preocupări, tendințe, modalități de expresie definitorii momentului actual dar și perioadei în care noi părăsisem Europa cu arme și bagaje (desigur, teatrul nu-l includem nicidecum în rîndul bagajelor ci al armelor). Fiecare dintre recitalurile prezente în turneu a dobîndit, astfel, pe lângă valoarea proprie, meritul de a fi un argument, o posibilă exemplificare a ideilor artistice vehiculate, acum și în anii din urmă, de teatrul francez.

Foarte interesant, din acest punct de vedere, a fost spectacolul *Ipoteza*, piesă scrisă la începutul deceniului 7 de Robert Pinget, reprezentant al Noului roman francez și în care apare pentru prima dată Mortin, personajul ce va fi preluat de scriitor în multe dintre prozele și operele sale dramatice ulterioare. La București am văzut *Ipoteza* în varianta sa cinematografică semnată de Joël Jouanneau și interpretată de David Warrilow. Actor englez ce lucrează în Statele Unite, Warrilow este notoriu pentru legătura de suflet cu dramaturgia lui Samuel Beckett pe care a făcut-o cunoscută în întreaga lume (*Solo* a fost chiar scrisă pentru el). De asemenea notorie este și subtilitatea actorului în rostirea, în valorificarea scenică a limbii franceze, calitate pe care *Ipoteza* a pus-o în evidență cu strălucire. Întreaga piesă este o sărbătoare a cuvîntului, a expresivității verbale, limbajul fiind — după regulile Noului roman — nu mijlocul ci conținutul și totodată, se poate afirma, personajul principal al discursului dramatic. Lipsa subiectului, a intrigii, a conflictului în sensul tradițional acceptat, presupune o virtuozitate cu totul neobișnuită a interpretului ce reușește, timp de patruzeci și cinci de minute, să-și țină spectatorul cu sufletul la gură, ca la un film polițist. Eroul caută un manuscris pierdut sau poate aruncat sau poate ascuns, un manuscris care a existat sau nu a existat, un manuscris despre care se presupune că ar fi fost azvîrlit într-un puț de autorul lui ce-și presimțea moartea. Puțul există sau e o metaforă? Opera în discuție corespunde unei realități sau ține doar de fantezie? Ipotezele se înlanțuie, se susțin reciproc, se contrazic, se nasc una din alta, se elimină reciproc, într-un joc rafinat al imaginației, al supozițiilor, într-un joc al jocului. Textul lui Pinget — lipsit de narațiune, de personaje, de repere clare ale conflictului — face parte dintre acelea dificil de citit și, credeam pînă a-l fi văzut pe David Warrilow, imposibil de interpretat. Iată însă că pentru un mare actor, pentru un artist, măsurile comune nu se potrivesc, presupunerile noastre sceptice nu se confirmă, rămînînd ceea ce sînt: simple presupuneri. Sau, dacă vreți, ipoteze...

CRISTINA DUMITRESCU

David Warrilow în „L'Hypothèse”